

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

*Навчально-науковий інститут державного управління
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування*

СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: ПОШИРЕННЯ ДОСВІДУ
ЄВРОПЕЙСЬКИХ РЕГІОНІВ ТА ГРОМАД

*Матеріали науково-практичної
конференції за міжнародною
участю 5 червня 2026 р.*

Дніпро
НТУ «Дніпровська політехніка»
2026

УДК 332.14:352:353(061.1EU)

*Рекомендовано до друку Вченою радою ННІ Державного управління
НТУ «Дніпровська політехніка» (протокол № 12 від 14.07.2026 р.).*

Редакційна колегія:

д.і.н., проф. Бородін Є.І., д.держ.упр., проф. Чикаренко І.А.,
д.держ.упр., проф. Маматова Т.В. (відп. секретар)

Смартспеціалізація: поширення досвіду європейських регіонів та громад: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 5 червня 2026 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко; Т. В. Маматової. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2026. 305 с.

Уміщено матеріали доповідей учасників науково-практичної конференції «Смартспеціалізація: поширення досвіду європейських регіонів та громад» щодо поширення результатів проєкту EU-SMART, науково-практичного опрацювання європейських підходів та моделей у практиці розроблення стратегій регіонального та місцевого розвитку задля забезпечення національної стійкості та резильєнтності територій і громад в Україні.

Розраховано на фахівців публічного управління, працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти всіх рівнів, а також буде корисним для всіх, кого цікавить окреслене коло проблем.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

3MICT

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

БОРОДІН Євгеній,

МАМАТОВА Тетяна, СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: ПОШИРЕННЯ ДОСВІДУ РЕЗУЛЬТАТИ

ЧИКАРЕНКО Ірина ЄВРОПЕЙСЬКИХ РЕГІОНІВ ТА ГРОМАД –

БЕЛЬСЬКА Тетяна РОЛЬ СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЇ У ФОРМУВАННІ СТІЙКИХ ГРОМАД В УМОВАХ ГУМАНІТАРНИХ КРИЗ 18

ОБОРОННІ ІННОВАЦІЙНІ ЕКОСИСТЕМИ ЄС

КОВТУНЕНКО Владислава У КОНТЕКСТІ СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЇ: 22

РОЛЬ УКРАЇНИ ТА ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ

ЦИФРОВИЙ ДВИГУН СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ:

КОШНАРЬОВ Данило ЕКОСИСТЕМА MICROSOFT IN EDUCATION 26

ЯК КАТАЛІЗАТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

REGIONIB

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

SMART SPECIALIZATION AS A DRIVER OF

BABENKO Alla EDUCATIONAL TRANSFORMATION: FROM ACADEMIC 30

THEORY TO REGIONAL COMPETITIVENESS

DEVELOPMENT OF PROJECT THINKING AND STRATEGIC

BAHRIM Olha VISION AS COMPONENTS OF THE PROFESSIONAL 33

COMPETENCE OF PUBLIC SERVANTS

СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ

БОЖИДАЙ Ірина СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 36

В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ

БОЖИДАЙ Ірина, ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВОЄННИХ ТА СОЦІАЛЬНО-

41

ТЮТЮТНИК Єлизавета ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ: РОЛЬ ПУБЛІЧНОГО

УПРАВЛІННЯ

БОРИСЕНКО Юрій,	НОВИЙ ВИМІР РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ СІЛЬСЬКИХ	
БОРИСЕНКО Владислав	ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ДРАЙВЕРІВ	46
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЇ		
GOVERNANCE MECHANISMS FOR ENSURING		
VLASENKO Tetiana,	SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF DAIRY FARMS:	
53		
VLASOVETS Vitaliy	SMART SPECIALISATION BASED ON AGENTIC AI	
AS A PUBLIC ADMINISTRATION INSTRUMENT		

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ УКРАЇНИ

ГАЙДУЧЕНКО Світлана	В ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ПОВОЄННОГО	57
ВІДНОВЛЕННЯ		
ГРЕЧУХА Артем	СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РАКЕТНО-	61
КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ		
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СТРУКТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ		
ГРОССУЛ Дмитро	АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ	65
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ		
ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ		
ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ МАЙНА		
ГУЛЯК Олена	КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ	69
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ		
ДРАГАН Максим,	ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЙ ЛЮМІНІСЦЕНТНОЇ	
ЛИСЕНКО Олександра	КОНЦЕНТРАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ	74
СТІЙКОСТІ ГРОМАД		
ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ		
ЄЖУНІНОВА Аліна	У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	77
НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ		
ІГНАТ Олександр	РЕАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ	80
СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЇ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ		
ІЖА Микола,	СИНЕРГІЯ ESG-СТАНДРТІВ ТА СТАНДАРТІВ ISO	
ПАХОМОВА Тетяна,	В УПРАВЛІННІ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ МІСТ	85
ЛИПАЧ Олена	УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ		
КВІТКА Сергій	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ	96

СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНІВ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ

КОНДРАТИНСЬКИЙ

Олександр ЗАЛУЧЕННЯ ЗОВНІШНІХ РЕСУРСІВ 99

ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ

КОСОНОГОВ Денис СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЯ РЕГІОНІВ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ 103

ІНДИКАТОРИ В СИСТЕМІ ЦИФРОВОГО ВРЯДУВАННЯ

КРАСЮК Назар СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ 106

І ЛОГІСТИКИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КРУГЛОВ Віталій КІБЕРРЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ЦИФРОВОГО ВРЯДУВАННЯ 110

НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

КУЙБІДА Василь СТРАТЕГУВАННЯ: ДОСВІД ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС 114

ДЛЯ УКРАЇНИ

КУЛЬЧІЙ Інна ЦИФРОВЕ ВРЯДУВАННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ 117

ГРОМАДАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ

КУСПЛЯК Галина ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ 120

ДЕРЖАВИ

ЛОЗИНСЬКА Тамара, ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КЛЕПАЧ Анна ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ 124

В УМОВАХ ВІЙНИ

ЛЮЛА Вікторія, ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО

ТОПЧИЙ Олександр УПРАВЛІННЯ МІСТА НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ SMART 128

CITY: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ ГРОМАД УКРАЇНИ

COMPLETION OF TASK 1 UNDER THE PROJECT

Список використаних джерел

1. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026-2030 роки та затвердження операційного плану заходів з її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.02.2026 № 217-р, редакція від 25.02.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217-2026%D1%80#Text>.

Тамара ЛОЗИНСЬКА

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри економіки та публічного управління,
Полтавський державний аграрний університет*

Анна КЛЕПАЧ

*трансплант-координатор відділу
органної трансплантації
спеціалізованої державної установи
«Український центр
трансплант-координації», здобувач вищої
освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності D4 Публічне управління та
адміністрування,
Полтавський державний аграрний університет*

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

У воєнний період питання проведення якісної та ефективної трансплантації – це стратегічне питання національної безпеки та порятунку життя багатьох людей, які отримали тяжкі травми внаслідок бойових дій. Ефективна система трансплантації дозволяє рятувати життя важкопораненим військовим та цивільним, зменшуючи смертність населення. Державна політика в сфері трансплантації у цей період спрямована на забезпечення безперервного, доступного та безпечного її функціонування, збереження життя пацієнтів та підтримка спроможності закладів охорони здоров'я здійснювати трансплантаційну діяльність.

Саме урядом було закладено правові основи розвитку галузі трансплантації в Україні у Постанові Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів» [1]. Унаслідок реалізації цього проекту було утворено Спеціалізовану державну установу «Український центр трансплант-координації» (СДУ «УЦТК»), яка здійснювала організаційно-методичне

керівництво закладами охорони здоров'я, діяльність яких була пов'язана з трансплантацією. Постанова сприяла запуску Єдиної державної інформаційної системи трансплантації органів і тканин (ЄДІСТ), яка містить інформацію про медичні заклади, які займаються діяльністю в галузі трансплантації, реєстр трансплант-координаторів, а також реєстри реципієнтів, живих і посмертних донорів та осіб, які прижиттєво дали згоду на вилучення органів після смерті.

Слід відмітити, що до початку повномасштабного вторгнення в Україні Міністерством охорони здоров'я (МОЗ) з 2021 року було запущено пілотний проєкт із аеромедичної евакуації [2; 3], який дозволяв вчасно доправити органи для трансплантації від реципієнта до пацієнта. Однак, з лютого 2022 року пілотний проєкт МОЗ із аеромедичної евакуації було призупинено з міркувань безпеки. Тому, враховуючи масштаби викликів та неможливість використовувати авіацію для доставки донорських матеріалів, необхідно було кардинально змінювати логістику. Для того, щоб система трансплантації продовжувала розвиватися, в липні 2022 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення доступності медичної та реабілітаційної допомоги у період дії воєнного стану» [4]. Закон надав можливість лікарням, які мають ліцензію на трансплантацію, виконувати її за межами свого медичного закладу і створити мобільні бригади з пересадки органів.

Основними стратегічними завданнями державної політики забезпечення функціонування системи трансплантації в умовах війни є:

- забезпечення безперервності трансплантаційної допомоги;
- збереження та розвиток інституційної спроможності трансплантаційних центрів;
- гарантування безпеки донорів, реципієнтів і медичного персоналу;
- підтримка функціонування єдиної державної інформаційної системи трансплантації;
- забезпечення логістики трансплантатів в умовах воєнних обмежень;
- координація взаємодії між органами державної влади, медичними закладами, військовими структурами та міжнародними партнерами;
- забезпечення фінансування трансплантаційних програм та відновлення пошкодженої медичної інфраструктури.

Одним із основних напрямів державної політики в сфері трансплантації залишається адаптація законодавства до умов воєнного стану, спрощення окремих процедур за збереження етичних та правових стандартів Європейського Союзу (ЄС). На врахування Євродиректив та виконання положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС щодо трансплантації тканин було розроблено та затверджено «Порядок та умови вилучення, зберігання, тестування, обробки і використання анатомічних матеріалів, призначених для трансплантації тканин» [5]. Порядок визначає механізм вилучення, зберігання,

тестування, обробки і використання анатомічних матеріалів, призначених для трансплантації тканин при посмертному донорстві, а також анатомічних матеріалів, призначених для трансплантації тканин, вилучених під час оперативних втручань.

Реальним результатом реалізації заходів державної політики в сфері трансплантації стало поступове збільшення операцій з пересадки органів навіть під час війни. Важливо, що 70% усіх трансплантацій стали можливими завдяки посмертному донорству, що свідчить як про дієвість державної політики, так і про розвиток культури донорства. У 2026 році, за повідомленням Українського центру трансплант-координації, у 18 центрах трансплантації було виконано 159 органних пересадок, що на 15% більше, ніж за аналогічний період минулого року [6]. Найбільшу кількість операцій з пересадки донорських органів було виконано в провідних медичних центрах України [там само]:

- Перше медичне об'єднання Львова: 43 операції;
- Національний науковий центр хірургії та трансплантології імені

О.О.

Шалімова: 23;

- медичний центр міста Києва: 20.
- Інститут серця МОЗ України: 12.

На порядку денному державної політики перебувають найактуальніші завдання поточного періоду, які не втрачатимуть свого значення у довгостроковій перспективі:

- створення надійних механізмів управління системою трансплантації, релокація медичних потужностей із зон бойових дій;
- підготовка та збереження висококваліфікованих фахівців у сфері

трансплантології;

- збільшення державного фінансування трансплантаційних програм, а також залучення додаткових фінансових ресурсів за програмами міжнародної технічної допомоги;
- підтримка роботи електронних реєстрів донорів і реципієнтів, захист медичних інформаційних систем від кібератак;
- розвиток співпраці з міжнародними трансплантаційними мережами та гуманітарними організаціями.

Узагальнюючи, відмітимо, що державна політика забезпечення функціонування системи трансплантації в умовах війни є комплексом взаємопов'язаних правових, організаційних, фінансових, кадрових та цифрових заходів, спрямованих на підтримання стійкості трансплантаційної системи, гарантування доступу населення до можливості функціонального відновлення.

Список використаних джерел

1. Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.09.2018 № 707. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/707-2018-%D0%BF?lang=uk#Text> (дата звернення 03.06.2026)
2. Деякі питання створення єдиного аеромедичного простору: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2021 № 262. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/262-2021-%D0%BF?lang=uk#Text> (дата звернення 03.06.2026)
3. Аеромедичний простір: вертоліт ДСНС вперше доправив пацієнтку до лікарні. *Український медичний часопис*, 12 квітня 2021 року. URL: <https://umj.com.ua/uk/novyna-204048-aeromedichnij-prostir-vertolit-dsns-vpershedopraviv-patsiyentku-do-likarni> (дата звернення 03.06.2026)
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги: Закон України від 01.07.2022 № 2347ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2347-20?lang=uk#Text> (дата звернення 03.06.2026)
5. Про затвердження Порядку та умов вилучення, зберігання, тестування, обробки і використання анатомічних матеріалів, призначених для трансплантації тканин: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2025 № 203. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203-2025-%D0%BF?lang=uk#Text> (дата звернення 03.06.2026)
6. Трансплантація в Україні у 2026 році демонструє позитивну динаміку. URL: <https://shtab.info/news/transplantatsiia-v-ukraini-2026-dynamika/> (дата звернення 03.06.2026)

Вікторія ЛОЛА

*кандидат наук з державного управління,
доцент, доцент кафедри прикладної
економіки, підприємництва та публічного
управління,*

Національний технічний університет

«Дніпровська політехніка»

Олександр ТОПЧИЙ

*здобувач першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти, група 281-22-1 ФМ,*

